

Déli Hírlap

BANSAGI
MAGYAR NAPILAP

HÉTFŐ, 1933 JANUÁR 2.
TIMISOARA—TEMESVÁR, IX. ÉVF. 2. SZÁM.

FŐSZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE DR.

Az újév

Köszöntével kötelességszerűen visszajelentést vetünk a tizenkét hónap alatt végzett munkánkra és saját lelkiismeretünk megmonkáló széké előtt felelünk mindazért, amit tettünk és azért is, amit nem tettünk. Nem vagyunk megalégedettek, mert talán még többet kellett volna munkálkodnunk, de hiányosságaink vannak, hogy talán egyet-mást elmulasztottunk, de azért megnyugvással állapítjuk meg, hogy szándékaink becsületesek és tiszták voltak, harcainkat tisztes fegyverekkel harcoltuk és ha nem sikerült az összes eszméket diadalra vinni, nem rajtunk mulott.

Számot vetve a múlttal vagyunk képesek megállapítani, hogy mit kell még tennünk, és mit kell másként tennünk. Egyetlen célt nem szabtunk elöl nem tévesztettünk: a romániai magyar kisebbségi nemzet egyetemes érdekeit. Minden idegszálunkat, minden gondolatunkat, minden munkásságunkat ennek a nagy célnak a szolgálatába állítottuk. Az egyetemes emberi érdekeket is szívünkön viseltük. A szegények, elgyötört, nyomorultak, inségesek, nincsenek, az élettől elsodortak ügye nálunk mindig megértő, szeretetteljes támogatásra várt. Ezen céljainkat az újévtől kezdve nem fogjuk soha szem elől veszíteni. A gencsereket, öntudatos magyar állásponttól a jövőben sem fogunk soha egy pillanatra sem eltántorodni.

Kilencedik évfolyamába lépett a Déli Hírlap és ezen idő alatt igyekeztünk lépést tartani a fejlődés rohanó iramával is. Nemcsak tartalomában, de technikai kiállás tekintetében is a legjobbat, a legszebbet, a legteljesebbet és legmodernebbet nyújtjuk olvasóinknak. Hírszolgáltatunk a hazai és külföldi sajtóirodákkal való jól kiépített kapcsolatunk, továbbá az ország minden részében működő tudósítóink révén a leggyorsabb, a legmegbízhatóbb és a legfontosabb. Írásaink minden sorát az igazsággyőződés hatja át és az igazságnak öröme az utjáról nem térít el és nem térített el a múltban sem a hatalom jorgal lapbeillesztő üldözése, sem a hízogás vagy különféle előnyökkel való kísértés.

Függetlenek vagyunk, csak lelkiismeretünk szava irányít. Ez az oka annak, hogy olvasóink táborában ma is még állandóan növekszik és gyarapodik. Számoltunk a gazdasági viszonyok ezernyi nehézségével is, amikor lapunk árát három leire szállítottuk le, az előfizetést pedig hetven, nyugdíjasok és köztisztviselők részére hatvan leiben állapítottuk meg havonta. Egész éves előfizetés 750, illetve 600 lei, féléves 380, illetve 300 lei, negyedéves pedig 200, illetve 160 lei. Ezzel a Déli Hírlap ma Románia legolvasottabb magyar napilapja, melynek orias előnye még, hogy hajnalban készül és így az egész Bányában még ugyanaznap délelőtt házhöz kézbesítve kapja meg az előfizető. Az új előfizetőknek meg azt a kedvezményt is nyújtjuk, hogyha már most fizetnek elő, úgy január tizenötödikéig ingyen küldjük nekik a lapot. A napokban ingyen naptárt is mellékelünk előfizetőink részére és ezt megkapják az új előfizetők is.

Szivesen bucsuzunk az óesztendőről

Írta: VUCHETICH ENDRE

Szivesen bucsuzunk a Múlt hatalmas törzsének évgyűrűit gyarapító ettől az esztendőről, mert reményeinket be nem váltotta, hitünkben és várakozásainkban megcsalt és a legsötétebb pesszimizmust is megszegyenítő sorscsapásokkal sújtotta. A nemzetek őszinte megbékélése helyett még gyűlölködőbben állította szembe őket egymással, a világbéke egyetlen komoly biztosítékának megvalósításától, az igazság győzelmétől és a leszerelésről távolabb sodródottunk, mint valaha, a gazdasági káosz pedig az összeszűnő genfi, lausannei és strezai konferenciák ellenére is olyan méreteket öltött, hogy a még nagyobb zavar — bármily paradox hangzású is — csak javulást és a helyzet tisztázását hozhatja.

A nemzetközi politikában a titkos diplomácia szőrös kezekkel épügy kavargja a kártyákat, mint évtizedek előtt és a legfőbb cél ma sem a megértés, hanem az őszinteség megkerülése és egymás bekerítése titkos szövetségek kötésével. A kapitalizmus vajudása aranyhegyeket ingat meg, de fájdalmas vonaglásában is csak neveléses kis ereket szül. Keleten még mindig vörösen kel a Nap, de sugarai nem tudnak áttörni a sűrű ködön és melegük elvész, mielőtt az emberek szívéig hatolnának. Alkotmányosság és diktatura, kollektív állam, államkapitalizmus, korporatív állam elméletei röpködnek a levegőben, az ezekkel való kísérletezéseknek próbababái az emberek, akiknek hite már csak egy olyan jobb jövő, melynek talán gyermekei, de ők maguk soha nem lesznek részei. Ezért hordozzák a kereszt terhét és ezért nem roppannak össze annak sulya alatt. Beletörődtek, bele kellett nyugodniuk abba, hogy az ő megromlott életük csak megtrágyázása lehet az új nemzedék boldogulásának. Kétségbe csak azok esnek, akiknek ezt a hitét is elrabolta az Élet.

A nemzetközi élet sok visszassága és káotikus zavarai tükröződnek vissza az egyes államok szűkebb keretekre szabott életében is. A gazdasági életben a teljes leromlás, a politikai arénában a pártok viaskodása és don quijotei szelmalomharca nem egy nemes cél érdekében, hanem egymás ellen, szociális téren a nyomorúságnak hihetetlen mértékben

való megnövekedése, a munkanélküliségnek mind ijesztőbbé váló réme a tehetetlenség vigasztalan képét vetítik elének az elmúlt esztendő történései nyomán. A gyorslábú villám villanásnyi fényénél tekintsünk végig, hogy mit hozott a letűnt esztendő az ország lakosságának általában és külön nekünk, a politikai nemzettestben idegenként kezelt romániai magyar kisebbségnek.

A gazdának meghozta a konverziót, mely nem szabadította meg adósságaitól, de elpusztította hitelét.

A bankoknak ugyancsak a konverziót hozta, mely nem segített a parasztságon, de tönkre tette a pénzüzeteket is.

A kereskedőnek a permiszrendszert ajándékozta, mely a legalitás látszatával az illegális jövedelmek kapuját tárta ki teljes szélességében.

Az iparos a munkakamarát kapta, mely nem védi meg a kontárok ellen, de elviszi utolsó baniját is, amit különben adóban kellett volna elfizetnie.

A tisztviselőnek a leépítést hozta, az ettől való állandó remegést és a teljes reménytelenséget, hogy bárhol is el tudjon helyezkedni.

A munkásnak a munkanélküliség növekedésének ajándékát hozta a munkálmunka megszünésével.

A papoknak, tanítóknak, jegyzőknek reményük elvesztését, hogy törvényes, a költségvetésbe felvett, de nem biztosított járandóságukat megkapják.

A nyugdíjasoknak hat-tíz havi hátralékot, melyről a mostani kormány nem akar tudni, mert a hátralék nem alatta keletkezett és olyan levonásokat, amelyekről szédülten támoilog.

Hozott olyan adóbehajást, hogy az emberek feje alatt a párna sem biztos.

A vasutasoknak a tizenharmadik nyelvizsgát.

A kisebbségeknek a kisebbségi minisztérium megszünését.

A csiki székelyeknek magánjavaik elvesztését.

A magyaroknak szájkosarat, bevert fejeiket és betört ablakokat.

Ajándékba kaptuk a megyék új beosztásának olyan tervezetét, mely kisebbségi szigeteket védetlenül kiszolgáltatja a többségi tenger hullámainak.

Kaptunk olyan választójogi törvénytervezetet, mely a mai igazságtalan premissum rendszerénél is sivárabb helyzetet teremt számunkra.

Iskolák megnyomorítását, az oktatás rendszerének folytonos szeszélyes változtatását.

A községi önkormányzat felfüggesztését, az ideiglenes bizottságok működésének végnélküli prolongálását.

Folytassuk még? Talán a gyulafehérvári határozatokkal? Ezeknek olyan megcsufolását hozta az elmúlt esztendő, hogy jogossá teszi a fohászokdást: Az erdélyiek ostarától ments meg Uram minket!

Jövendőt mondani ilyen sivár és vigasztalan kép után, melyet egyetlen esztendő festett sorsunkról? Nincs hozzá erőnk. Van azonban erőnk és hitünk és energiánk ezek után is azt kívánni minden magyarnak, hogy legyen hite neki is saját magában. Legyen bizalma a jobb jövő eljövételében. Legyen kitartása az ezért való harcban. Legyen ereje tovább hordozni a terhet, melyet a Végzet reá mért. A hit, a bizalom, a kitartás acélozza meg az erőt, mellyel ki fogjuk harcolni, mellyel ki kell küzdenünk azt a sorsot, ami bennünket embereket, magyarokat megillet.

De legyen hite és bizodalma minden más nemzet fiának is, mert ma mindenki egyformán viseli a megpróbáltatások nehéz keresztjét. Higgyen a jobb jövő eljövételében.

Mikor naponta a Nap lebukik a lát-határ szélén és az éj sötét leple borul reánk, számunkra láthatatlanul is tovább végzi szüntelen körforgását a Föld és tudjuk, hogy újra felbukkan a Nap a maga éltető aranyugaraival és beragyogja a nagy Mindenséget és benne a kicsiny emberek létét. Hisszük és tudjuk és bizunk benne, hogy számunkra az egész emberiség számára is felkel a kölcsönös megértés, a kölcsönös megbecsülés tündöklő napja, sugarai elől sietve menekül a rosszindulat és rosszakarattal sűrű köde, elkergeti az éj sötét árnyait, talán már dereng is a távolban a emberiségnek ez az új korszaka és a derengésből mintha hallanók a szózatot: Ember küzdj és bizva bizzál!

FOG

huzás, tömés
koronák 22 karátos aranyból
göldin koronák, fehér fogak

Garantált elsőrendű munkát
50 százalékos árengedménnyel készítik.

DEUTSCH MUSSA
diplomált dentist

III., Bulv. Carol (volt Hunyadi-u.) 14.

Az Élet és Halál beszédes számai:

Temesvárott az elmúlt esztendőben volt 1616 halálozás, 1256 születés, 794 házasságkötés és 74 válás

Tegnap délből egy órakor lezárták a temesvári anyakönyvi hivatalban az összes kimutatásokat, amelyekbe az elmúlt év folyamán a halálozásokat, születéseket, a házasságkötéseket és az elválásokat jegyezték. Az évi statisztika számokban érdekesen tükrözi vissza az elmúlt év történetét. A népesség hullámzásáról készített kimutatás halálzási rovatában feltűnő magasra emelkedett a szám. 1932-ben 1616 ember halt meg Temesvárott, míg 1931-ben a halálozások száma 1486 volt, tehát az elmúlt esztendőben 130-al többen hagyták itt

az árnyékvilágot. Jellemző a gazdasági helyzetre és a szociális viszonyokra, hogy ugyyszólván minden ötödik halott kisgyermek volt. Az apró csöppségek alig érték el az egy esztendő kort, de sok volt közöttük olyan, akik egy hetes és néhány hónapos korukban pusztultak el. A halálozások száma azonban igazán csak akkor lesz feltűnő, ha összehasonlítjuk a születések számával. Az elmúlt esztendőben 1256 születést jegyeztek be Temesvárott és ez a szám a két év előtti statisztikához viszonyítva, amikor 1310 gyermek született, csökkenést mutat.

Ha az elmúlt évi halálozásokat és a születést tekintjük, úgy 360 a különbség, vagyis ennyivel lett kevesebb Temesvár város lakossága.

A házassági rovat statisztikája már reményteljesebb. Az emberek optimizmusáról beszélnek a házasságkötések, mert az elmúlt évben a házasságra lépő párok száma 794 volt, tehát 82-vel több, mint az 1931. évben. Szinte változatlan a helyzet a válások terén. Az 1932. évben 74 pár bontotta fel a házasságot és ez a szám csak eggyel több, mint az 1931. évi válások száma.

Januárban nyár lesz, a téli napon ingujjra vetkőzünk és ugyanakkor szemünk láttára érik meg a percek előtt bevetett buza

Gerő Vilmos volt reáliskolai tanár, az ismert vegyész, ezeket mondotta a Déli Hírlap munkatársának:

— Valamelyik vidék éghajlata a levegő hőmérsékletétől függ. A levegő hőmérsékletét a világ teremtése óta a legfőbb hőforrás, a nap adja. Az ember azonban a tudomány segítségével igyekszik a természetet utánozni és bizonyos energiaforrásokat pótolni. Már nem esünk kétségbe azon, hogy mi lesz, ha kifogy a szén. És nem tördeljük a kezünket, ha arra gondolunk: mi lesz, ha a földön kifogy a víz. Tudunk már a vegyészet segítségével szénét csinálni és tudunk a levegőből vizet termelni. Arra is kellett gondolni már: mi lesz, ha egyszer a nap kialszik? Sikerült megoldanom a problémát, hogy miként lehet a levegőreget mesterségesen fölmelegíteni és így akár a sarkvidéken forró égővi, vagy pedig mérsékelt éghajlatot előállítani. Tudja, mit jelent ez? Azt, hogy a föld két sarkán, ahol ezer meg ezer négyzetkilométernyi területet ma örökös hó borít, virágzó kertek és mezők lesznek. Nem kell kétségbeesni tehát, hogy az emberiség szaporodásával kevés lesz az élelem. Kísérleteim, amelyeket eddig folytattam, fényesen sikerültek. Igaz, hogy eddig csak kis területen, de a területek nagyobbítása már csak a berendezéseknek nagyobb arányokban való létesítésének kérdése.

Még magamhoz sem tértem az ámulatból, amikor megszólalt a másik tudós, Schuller József, az állami vegyészeti állomás vezetője:

— Az indiai fakir szemünk láttára elülteti a mustármagot és alig takarja be földdel, máris látjuk, hogy a mag vetést hajt. Figyelhetjük, mint növekszik gyorsan milliméterről milliméterre, virágot fakaszt és termést érlel. Miért ne lehetne ezt megtenni az összes növények számára is? Ezen törtem a fejemet és kísérletezni kezdtem. Olyan anyagokat kerestem a termőföldbe, amelyeket mint vegyész olyanoknak ismertem, hogy a mag kikelését és a vetés érését gyorsítják. És sikerült is megtalálnom, amit kerestem. Tudok búzát termelni úgy, hogy a mag elvetésétől számítva néhány óra múlva már érett kalászom van. Ez azt jelenti, hogy a földművelés nem függ majd az időjárás szeszélyeitől. A gazda kiválaszt magának egy szép meleg na-

pot, elülteti reggel a búzát és délután már arat. Előnye lesz ennek a termelési módnak az, hogy nem szükséges a mezőgazdaság számára olyan óriási területeket fentartani, mint eddig, mert, ha évente többször termelünk, elegendők kisebb területek is. A felszabaduló területeken városokat, falvakat építhetünk, amire ugyanis szükség lesz, mert az emberiség rohamosan szaporodik.

Csodálatos dolog, ahogy ez a két temesvári vegyész minden különösebb emóció nélkül beszél az emberiség életében szereplő erről a két óriási találmányról. Elmondják, hogy tanulmányait és kísérletezéseiket évek előtt külön-külön kezdték, de amikor egymás kísérleteibe betekintettek, rájöttek, hogy a két találmány egymást kiegészíti. Most már együttesen dolgoztak. A külvilágtól féltették titkukat. Nem akartak vele előbb kijönni a színre, amíg teljesen be nem fejezték munkájukat. Most már elérkezettnek látták erre az időt. Meghívták a sajtó képviselőjét és kifejtették teóriáikat. De nem érik be ezzel az elmondás-

sal, hanem gyakorlatilag is bemutatják tudományukat. Erre már meghívták a hatóságok képviselőit is.

A bemutatást ma délelőtt tíz órakor végzik el a Vágóhid melletti Rapid pályán. Gerő tanár felállítja a maga apparátusát és bár a környéken téli időjárás lesz, tavaszt és nyarat fog teremteni. Forró ágóvet fog létesíteni néhány száz négyzetméternyi területen és akik ott állanak majd, kénytelenek lesznek ingujjra vetkőzni, amíg a területen kívül állók téli bundában is dideregnek. Schuller vegyész tudós pedig a szemünk láttára ültet el búzát, rozst, répát, káposztát és láthatjuk a kikelését és beérését.

A szenzációs bemutatáson ott lesz Baran Koriolán dr. prefektus, Gabor Liviusz dr. főpolgármester, a mezőgazdasági kamara elnöke és számos tagja és nagyszámu meghívott közönség. Érdeklődőket szívesen látnak. A két felfedezés gyakorlati bemutatásáról Hótorányi dr. mozioperátor filmet készít.

Kóró Pál.

Bogma Miklósné temetése Temesvár társadalmának őszinte nagy részvétele mellett tegnap délután ment végbe

Tegnap délután négy órakor temették el nebojszai Bogma Miklósnét, a temesvári női társadalom kiváló tagját. A koporsót, amely a józsefvárosi temető kápolnájában volt felravatalozva, a családtagokon és rokonokon kívül óriási gyászoló közönség vette körül. A temetési szertartást Pacha Ágost megyés püspök végezte Metzger Márton dr. prépostplébános, Waltner József dr. püspöki irodaigazgató, Willjung Mihály püspöki titkár és Wetzl György

káplán segédlete mellett. A beszédelés után Pacha Ágost püspök megható beszédet mondott az elhunyt szívjóságáról és emberbaráti tevékenységéről. A Mária-kongregáció éneke után az elhunytat a Bogma-család sirboltjához kísérték, ahol újabb egyházi szertartás után örök nyugalomra helyezték.

A temetésen megjelent gyászoló közönségből a következő neveket jegyeztük fel: a klérus részéről Kayser Lajos prelátus, Ferch Mátyás apátkanonok,

Wegling János kanonok, Rech K. apátplébános, Péter Kerl Norbert esztervárosi plébános, Frigyer Iván udvardi plébános, Tóth Lajos piarista tanár, Ajtay Gábor református lelkész, a Magyar Nőegylet részéről dr. Kráczky Gyuláné elnöknő, dr. Kakuk Jánosné, Kun Ferencné, dr. Veterány Viktorné, Szappanos Gyuláné, dr. Gyulay Jánosné, Waller Orszkárné, dr. Harkányi Sándorné, Lőrincz Istvánné, Szailer Róbertné, Schneider Józsefné, Bukovinszky Jánosné, Kobliczeg Emilné, dr. Karsay Ottó tanné, Stumpfoll Dezsőné, özv. Szűcs pályné, Malónyai Gyuláné, Hosszu Zoltánné, a Magyar Leányegylet részéről Czöndör Rózsi, Obornik Etel, Stacel Jolán, Kőszegi Aranka, Schaffer Magda, Krausz Margit, Boróczy Dusi, a Magyar Párt központja részéről Ungár A. dr., Vuchetich Endre dr., Lázár László, Szappanos Gyula, Gyulay János dr., Kovács Béla dr., Kriván Gyula dr., Mészáros György dr., a temesvári párttagozatok részéről Németh József dr., Ozorai László dr., Baja András, Teleki Endre dr., Kőrösi Géza dr., Sztranaik András, Keres Albert, ifj. Kálmán Béla dr., Magyar Ferenc, Takács Kálmán, id. Horváth Lajos, Winkle József, a párt ifjúsági tagozata részéről Irsa Dániel, a Magyar Dalárda részéről Horváth Antal, Bánfalvy Zsigmond dr., Györfly Dezső, Szegő Ferenc, Tóth János, a katolikus nőegylet és misszió részéről Engels Jánosné, Marx Dezsőné, Schweiger Gyuláné, dr. Baltescu Jánosné, Borsiczky Ottoné, Blajjan Viktorné, Ecker József, Podhorszky Antalné, a református nőegylet részéről Kiss Károlyné, a zsidó nőegylet részéről Grünwald Mártonné, józsefvárosi katolikus hitközség részéről Novotny Károly, Schaffer Fülöp, Földes Mátyás, Potenz Lénárd, a belvárosi hitközség részéről Martzy Mihály, Mangold Sándor. A megjelentek között voltak még Kószó János dr. és neje, Kégl Sándorné, Pápa Szevér, Jánoscsy Béla földbirtokos és neje, Övegy Pál Tamásné, Packy Menyhért és neje, Steiner Károly, Gámeny Ferenc, Somogyi Károly, Schipper Béla és neje, Harkányi Sándor dr., Kotzmuth Artúr és neje, Lovag Emil és neje, özvegy dr. Czuczor Vilmosné, Horky Ferenc, Marcz Erzsébet, Wolff Béla, Csendes Jenő és neje, Koncsek Mihály dr., Hosszu Vazul, Hosszu Péter és még igen sokan.

Autóbusz menetrend

Temesvár — Buziás — Lugos

Indul Temesvárról a Balcan Impexből	Indul Lugosra a Szameth úvegkereskedéstől
Rékáson át reggel 8:30 óra	Buziáson át reggel 6:15 óra
Buziáson át délután 1:00	Rékáson át este 5:15
Buziáson át este 5:15	délután 2:00
Jegy — 92— lei, retourjegy, mely 8 érvényes, 150— lei.	

Temesvár — Teremia

Indul Temesvárról	Indul Teremiára
Reggel 6:30 órakor	Délután 5:30 órakor
Délután 1	Este 5:30
Este 6	

Temesvár — Nagykomlós

Indul Temesvárról	Indul Nagykomlósról
Délután 1 órakor	Reggel 5:30 órakor
Este 6	Délután 1

Szőrmét, bundát ingyen

sehol sem kap. Nálunk azonban detail osztályunk megszüntetése miatt nagy választékból potom áron vásárolhat.

Szőrme Értékesítő Társaság
Józsefváros, Kossuth-utca 6 szám, Polgári Takarékszövetkezet mellett
EN GROS!
EN DETAIL!

Négy-öt ellenzéki listáról folynak tárgyalások, de eddig egy sem valósult még meg

Szélveszterre végleg megalakult a temesvári választásokra a kormánypart isze alatt a paktumos lista, amelyen a nemzeti parasztpárton kívül a Magyar Rt., az ipari szindikátus, a kereskedők a román nők képviselője foglal helyet. A helyzet tehát most az, hogy a paktumos lista harminchat helye közül nyolcat-nyolcat kapnak a kormánypart, a magyarok, a németek, négyet a zsidók, hármat az iparosok, egyet a kereskedők és egyet a román nők.

Marad tehát még három hely szabadon, mellyel Gabor Liviusz szeretné a román ellenzéki pártokat kielégíteni. Hogy mennyire sikerül neki, annak legjobb bizonyítéka, hogy a román ellenzéki pártok külön lista létesítéséről tárgyalnak. A magyarok után a németek is megittették a jelöléseket és pedig a következő sorrendben: Engels Béla dr., Schmitz Ferenc dr., aki egyben a paktumos pártok jelöltje a német alpolgármesteri állásra, Probst János, aki egyben jelölt az állandó választmányi tagságra, továbbá Potencz Jakab közigazgató, Schaffer József banktisztviselő, Logel György piaci főkomiszár, Binder Ferenc nyugalmazott ezredes és Hollinger Miklós pékmeser.

Az ipari szindikátus jelöltje Olariu Péter, Kovács István és Sechei Ándor. A zsidók jelöltjei: Nyiri Jenő közigazgató elnök, Nobel Sándor dr. ügyvéd, aki egyben a zsidók jelöltje az állandó választmányi tagságra, Braun Sigmund dr., a kereskedők részéről pedig Dornhelm Jenő. Ugyancsak a kereskedők jelöltje Schöner Ede is.

A női jelölt felvétele után tehát maradna még három hely, amelyre bizonytalán bővebb akad aspiráns...

A nemzeti parasztpárt még mindig nem ejtette meg a végleges jelöléseket. Ha nem lenne ellenzéki lista, vagy pedig ez a lista nem érné el a szükséges husz százalékot, úgy a helyzet a következőként alakulna:

Főpolgármester: Gabor Liviusz dr., magyar alpolgármester: Ungár Adolf dr., német alpolgármester: Schmitz Ferenc dr., állandó választmányi tagok: a kormánypart jelöltje, Probst János, Gyulay János dr., Nobel Sándor dr., Olariu Péter.

Bizonyosra vehető azonban, hogy ellenzéki lista lesz, még pedig a dolgok mai állása szerint nem is egy. Komoly ezek közül a Grofsorean-féle lista, amelyhez csatlakoznának a kispolgárok

és a szociáldemokrata párt, valamint egyes román pártok is. Beszélnek a radikális román pártok külön listájáról, továbbá arról, hogy a temesvári hitleristák is benyújtanak listát. Ez lenne a romániai hitleristák első politikai szereplése a nyilvánosság előtt.

Tegnap este az ellenzéki blokkban tömörülni akaró pártok közös értekezletet tartottak, amelyen kilenc párt megbízottai jelentek meg. Ezek között a szociáldemokraták, a német néppárt és az összes román pártok — természetesen a kormánypart kivételével — megbízottai.

Elvben megtörtént a megegyezés egy független választási lista összeállítására a paritás alapján és listavezetőnek Grofsorean Kornél drt kérték fel.

Grofsorean, mint pártok kívüli politikus csak úgy hajlandó vállalni a listavezetést, ha a listának nem adnak politikai színezetet.

Ezenkívül is vannak feltételei. Az érdekelt csoportok holnap külön-külön tárgyaloznak, majd hétfőn este együttes gyűlésen végleg döntenek a lista felállításáról.

Eltörölték végre a kenyérbélyeget

A pékiparosok országos szövetségének vezetősége táviratilag értesítette a temesvári sütőiparosok társulatát, hogy a hivatalos lap tegnapi száma kizárja a kenyérbélyeg eltörölését. Ezzel az a súlyos adó, amit a mindennapi kenyér után is fizetni kellett, megszűnik és a kenyérnek most már olcsóbbnak kell lenni.

A bestiális anya fejszével levágta kisleánya lábujjait, hogy a biztosítási összeghez jusson

Oberbühren németországi községben egy asszony borzalmas biztosítási csalást akart elkövetni. Bevitte a kórházba eszméletlen állapotban levő nyolc éves kislányát, akinek egyik lábán az összes ujjak hiányoztak. Az asszony elmondta, hogy a gyermek aprófát vágott és véletlen folytán a fejszével levágta a lába ujjait. A kislányt azonnal első segélyben részesítették és elállították iszonyu vérzését. Később a gyermek magához tért és iszonyuan jajveszékelt. Kérdezték, hogyan lehetett olyan vigyázatlan, hogy ilyen szerencsétlenül járt. A leánya kitérő feleletet adott, de később

sirva vallotta be, hogy nem ő vágta le ujjait, hanem az anyja. Odaállította a fűszekámba és aztán egyetlen csapással lemetszette az ujjakat. Az asszonyt a rendőrség letartóztatta. A lelketlen anya bevallotta, hogy két gyermekét nagy összegre bebiztosította és azok megcsontolásával akarta a biztosítási összeget megszerezni. Az elmúlt héten már le akarta vágni másik lányának a lába ujjait, de rosszul célzott a fejszével és csak a láb kisujját vágta le. A gyermek nagyon jajgatott és azért nem csapott rá még egyszer a fejszével, hanem bekötözte a sebet.

A munkanélküliek segélyezésére a város eddig körülbelül egy millió leit költött

A város egy hónap óta folytatja a munkanélküliek segélyezését. Hogy ez a segélyezés milyen arányokban folyik, azt megmutatják azok a számok, amelyek a város népjóléti ügyosztálya által készített kimutatásban szerepelnek. Munkanélküli segélyre jelentkezett eddig az összeíró bizottságoknál az egyes kerületekben 3540 családfő 7084 családtaggal, tehát összesen 10.624 személy. Ezek közül elismerték a segélyre való igényét 2262 munkanélküli családfőnek 4589 családtaggal. A város tehát összesen 6851 kereset nélküli személyt tart el. December elsejétől kezdve a következő természetbeni élelmiszereket osztották ki: 31.720 kiló lisztet 253.760 lei értékben, ugyancsak 31.720 kiló burgonyát 76.300 lei értékben, 11.356 kiló nyers szalonnát 249.832 lei értékben. A

különböző népkonyhákban kiosztottak eddig összesen 24.070 adag ingyenes ebédet, amelynek értéke 240.070 lei. A népkonyhákban kiosztottak ezenkívül a munkanélküliek gyermekei részére 4640 liter tejet 27.840 és 2200 kiló kenyeret hozzá 17.600 lei értékben. Az elemi iskolákban a szegény gyermekek között délelőttönként tíz óraker kiosztottak eddig összesen 3360 liter tejet 20.160 és ehhez kenyeret 13.440 lei értékben. A munkanélküliek részére az ingyenes tüzifa kiszolgáltatását a város most kezdte meg. Körülbelül háromezer köbméter fa kerül kiosztásra, amelyből eddig 243 köbmétert adtak ki 53.460 lei értékben. A város végeredményben december elsejétől mostanáig összesen 956.092 leit költött a munkanélküliek segélyezésére. A tél folyamán a további munkanélküli

segélyezésekre — tekintettel arra, hogy az arány egyre nő — még körülbelül öt millió leire lesz szükség.

Az emberszeretet ünnepe a Józsefvárosban

A Viribus Unitis asztaltársaság amely huszonnégy esztendő óta folytatja emberbaráti működését, ez idén kilencven gyermeket látott el cipővel és különböző ruhaneművel. A mozgalomhoz Cheveresan tanár, a Tivoli mozgó tulajdonosa is csatlakozott és így a megajándékozott gyermekek száma száztizenkettőre szaporodott. A megajándékozandó gyermekek kiválasztásánál nem voltak tekintettel azok nemzetiségére és vallására, hanem csak szegénységüket nézték. A józsefvárosi elemi iskolából hatvannyolc, a püspöki árvaházból tizenkét, a józsefvárosi katolikus elemi iskolából tizenegy, a zsidó elemi iskolából tizenkét és más iskolákból tizenegy gyermek részesült az adományokból. A karácsonyi ünnepély a Tivoli-mozi előcsarnokában folyt le, ahol Cheveresan tanár nagy karácsonyfát állított fel. Az ünnepély ingyenes gyermekelőadással kezdődött, majd a karácsonyfa előtt Mustetiú János iskola igazgatója mondta az első beszédet. Utána Steiner Károly, a Viribus Unitis asztaltársaság elnöke és Jahn Fülöp választmányi tag beszéltek. A gyermekek karácsonyi éneke után Österreicher Ignác, az asztaltársaság tagja, nejevel és két fiával süteményeket osztott szét a gyermekek között, Fischer büfétulajdonos pedig málnaszörppel vendégelte meg a gyermekeket.

25 éves fiatalember

egyszerű történetét akarom itt pár szóval elmondani. Egy történet, kis tragédia a mindennapok számtalanjai közül.

Első felvonás. Egy regáti katonaiskola udvara, ahol pár kisebbségi fiatalember beszélget. Egy szőke, jóméjű fiú lép a csoporthoz. Összevágja a bokáit: Megengedik az urak, F. A. gépészmérnök vagyok Berlinből. Beszéltni kezdünk. Ő elmondja, hogy a charlottenburgi műegyetemet végezte, majd egy évig Siemens Schuckertéknél volt állásban, most hazajött, hogy önkéntesi évet leszolgálja. Kihuzza a diplomamásolatát a zsebéből. Kitiűnő beschreibungot adtak a németeknek a magyar fiúnak. Aki Charlottenburgot ismeri, annak azt hiszem ennyi elég...

Egy év múlva. Leszerelés után találkozom vele. Jól van öltözve, de ruháin meglátszik, hogy csak nagy gondosság mellett bírták ki eddig. Meséli, hogy állást keres. Mindegy, hogy hol. Ajánlottott államasvathoz, hányákhöz, nagyipari művekhez, istencsüdájához, sehol sem kellett. Mindenütt minden foglalt. Kimenne már Oroszországba, vagy valamelyik délamerikai államba is, de nincsen utiköltsége. Sőt. Két tanítványa van, azokat készíti elő magánvizsgára, ebből él. Nemesak ő. Anyja is.

Karácsony előtt találkoztam megint vele. Elhanyagolt, kopott volt ruhája, de arca csakugy sugárzott. Képzelve, hogy már állásom, kiáltotta már messziről felém. Hol? kérdeztem. Az egyik sváb falu összevezett zenekarának vezetőjével és oda jutott be ünnepekre és ujesztendőre dirigensnek. Ezer leit adnak, képzelve, lelkendezett, és amit tányérozni lehet, az is az enyém.

Charlottenburgot végzett gépészmérnök kenyérhez jutott 1932. végén. A függöny összecsapódhat, a darabnak vége.

cs. k. s.

TERRASIT MŰVAKOLAT

Szintartó
Javitást nem igényel.
Nemes effektusát más anyag nem pótolja.
Bánáti képviselő:
IFJ. REITER SIMON
Timișoara, Küttl-tér.
Telefon 2-33.

Minden zongoraügyben
felvilágosítást ad Unnek
Telefon szám: 5-57
WONKA, zongoraház
IV., Str. Joffre (Török-utca) 4.

Déli
HírlapSzerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 70, negyedévre 200, félfévre 380, évente 750 lejt. — Külföldre: havonta 100, negyedévre 290, félfévre 580, évente 1110 lejt, vagy egyenlő értékű valuta. — Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félfévre 300, évente 600 lejt fizetnek.

Telefon:

2-52 este 10 óra után 14-69
vagy 2-42A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

A hajfűrt

eddig csak arra szolgált, hogy diszere legyen a fejnek. Most aztán egyszerre felcsapott árulónak. Igenis: árulónak, mert megmondja könnyen, hogy viselője hány esztendő. Egy fránya tudós felfedezte ugyanis, hogy a hajszálnak éppen úgy vannak égvűrűi, akár a fának. Ahá, bizonyosan azért van a hajszálnak gyökere is. Ezek az égvűrűk, amik pontosan esztendőnként szaporodnak, csalhatatlanul megmondják az életkort. Csak le kell metszeni egy darabkát a hajszálból és az erre külön szerkesztett mikroszkóp segítségével könnyen leolvashatjuk az égvűrűket. Így válik aztán árulóvá a hajszál azoknak, akik el akarják titkolni éveik számát. No, most már odaérkezünk, hogy megmondjuk nyilat: rendszert a nők titkolják ezt. Mindig fiatalabbnak mondják magukat, mint ahány tavaszt láttak. Valahogyan asszonyi gyengeség ez. Eddig el kellett nekik hinni, hogy annyi évesek, amennyinek magukat mondják. Most már azonban itt a hajszál és beszél helyettük. Azaz, dehogyan is beszél. Majd ezentúl óvakodni fog öngyűsége hajfűrtöt adni imádójának emlékébe. Eddig szívesen teljesítették a nők az erre vonatkozó kérelmet. Ezentúl elutasító válasz lesz a férfiak része e tekintetben. Az ékszeresek akár ne is készítsenek többé arany-medálionokat, amelyekben az arszlánok kedvesük hajfűrtjét őrizgetni szokták. Többé nem lesz hajfűrt. Nem kell már medálion. Lám, a tudomány haladása ismét szegényebbé tette a romantikát. A szerelmes legények nem szedhetik elő többé távollevő kedvesük hajfűrtjét és nem csókolhatják azt. Mert esetleg nyolc-tíz évvel többet csókolának, mint amennyit öngyűsége bevallott. Isten veled, hajfűrt! Pá! Adieu! Mégis csak szomorú dolog, amit ez a fránya tudós a hajszálak égvűrűinek felfedezésével végzett.

Félegyházi.

BOLDOG UJÉVET KIVAN a Déli HIRLAP minden előfizetőjének, olvasójának, hirdetőjének és minden barátjának.

— Ujévi üdvözet Pacha püspöknél. A temesvári római katolikus hitközségek ma délután tizenkét órakor küldöttségileg kezesülnek föl Pacha Ágost püspököt, hogy az újév alkalmából jókívánásait fejezzék ki a főpásztorának. A küldöttség délután háromnegyed tizenkét órakor gyülekezik a püspöki palota udvarán.

— 78 leírt adunk garantált, hibamentes prima Crepe de Chinet minden színben. Dénes si Pollák nődivatáruhaza, Gyárváros. Telefon 24.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenté: Jelentősebb havazásra sehol nem lehet számítani. Temesvárról egy napi derülés után tegnap megint beborult, azonban az időjárásban némi enyhülés mutatkozott. Tegnap délután négy órakor a hőmérő négy fok meletget mutatott. Délután hat fok volt.

Maniu nem hajlandó a genfi álláspontot teljes mértékben elfogadni

A lapok véleménye szerint a román politika most Genfben kulminálódik. Genfben elsősorban fontos gazdasági és pénzügyi kérdésekről van szó, amelyeknek visszahatása van azonban Románia belpolitikájára. Ezt jól tudja maga Maniu is, de azért mégsem hajlandó a genfi álláspontot teljes mértékben aláírni. Maniu a megoldásra váró problémákat

a genfi álláspont figyelembevételével akarja ugyan megoldani, de úgy, hogy a megoldásnak mégis román jellege legyen. Vagyis Maniu szerint figyelemmel kell lenni a megoldásnál Románia speciális körülményeire és szociális helyzetére is. Maniu ebből a meggyőződésből semmi körülmények között nem hajlandó engedni.

BUBABÓL CSAK EGYFAJTA LISZTET

SZABAD ÖRÜLNI. Tegnap új lisztrendelet érkezett a kormány részéről a városokhoz. Eszerint a malmoknak ezentúl a búzából csak egyfajta lisztet szabad őrölni. A pékek ebből az egységes lisztből kötelesek kenyeret sütni. Az egységes lisztet azonban keverhetik rozsliszttel, vagy árpaliszttel. A miniszter a keverésre vonatkozólag új arányt állapít meg. Az egységes kenyérliszthez hozzákeverhető rozsliszt nem haladhatja meg a tizenöt, az árpaliszt a hat százalékot.

— **Változások a rendőrségi vezérfelügyeletségben.** A temesvári rendőrfelügyelői személyi változás történt. Porumb János másodosztályú rendőrfelügyelőt Krajovára helyezték át. Pop Kamil vezérfelügyelő intézkedésére Deac Gyula elsőosztályú alvezérfelügyelő veszi át az alvezérfelügyelői ügykörét.

— **Román újságírói körökből.** Crainic Nicifor, a bukaresti Calendarul című napilap főszerkesztője a lap bántásai szerkesztési munkájának ellátásával Serbecu Pompil újságíró társunkat, az Unirea Romana temesvári napilap felelős szerkesztőjét bízta meg.

— **Kolozsvár polgármesterének felesége** Temesvárról. Deleu Viktor dr. kolozsvári polgármester felesége, aki Kolozsvár egyik intézője a szociális jótékonyágnak és a munkanélküliek segélyezésének, Temesvárra érkezett, hogy az itteni népkonyhákat és egyéb szociális intézményeket tanulmányozza. Dr. Deleu Viktoré tegnap délelőtt a városházán meglátogatta Gabor Livius dr. főpolgármestert, aki megadta a szükséges felvilágosításokat és intézkedett, hogy Deleu né a népkonyhákat és szociális intézményeket megfelelő kalauzolás mellett megtekinthesse.

— **Chevalier elvált a feleségétől és újból nősül.** Maurice Chevalier hosszabb huzódózás után elvált a feleségétől, a kis Yvonne Valéttól és a Liverára utazott. Ugyanott találkozott állandó partnernőjével Jeanette Macdonalddal. Most beavatottak szerint az isteni Maurice eljegyezte partnernőjét, akit tavaly, mint ismeretes, egy botrányból kifolyólag sokat emlegettek az olasz trónörökösök kapcsolatában.

— **Tiltott kártyajáték a politikai klubokban.** A rendőrség Bukarestben az összes politikai klubokban razzia tartott és számos helyen meglepte a tagokat tiltott kártyajáték közben. A pénz, ami az asztalon volt, a rendőrség lefoglalta, a klubok ellen pedig megindította az eljárást.

— **Román iskola felavatása Rómában.** Mussolini olasz miniszterelnök táviratot intézett Románia kormányához, amelyben közli, hogy maga és teljes kormánya szívesen vesz részt a római román iskola felavatási ünnepségén. Gusti közoktatásiügyi miniszter január 5-én utazik Rómába, ahol az iskola felavatása január 10-én megy végbe.

— **A Magyar Párt ülése a Magyar Házban.** A Magyar Párt temesvári tagozatának választmányai ma este félhét órakor a Magyar Ház első omeleti nagytermében együttes ülést tartanak. Az ülésen a pártvezetőség ismerteti a városi választások ügyében létesített paktumot és a megejtett jelöléseket.

— **Budapesti főkapitányhelyettes nyugdíjazása.** Budapestről jelentik, hogy Andreika Károly főkapitányhelyettes nyugdíjazták. Andreika Károly mint deaktív kezdte meg a rendőrségi pályát és negyvenkét esztendőn keresztül állott szolgálatban.

— **Sajtóhiba csuszott be** tegnapi, Fülöp-Miller René temesvári előadásáról szóló tudósításunkba. Népprogram helyett NEP-programról van szó, ami a Nova Ekonomszkaja Politika, a szovjet új gazdasági politikájának rövidítése.

— **Megszűnnek az adókedvezmények.** A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint azok a kedvezmények, amelyeket a hátralékos adók megfizetésére adott, január elsejével érvényüket veszítik és újból a régi rend lép életbe. Eszerint január elseje után a teljes adóhátralékos adókat megfizetni.

Caloria Részvénytársaság
Timisoara

Józsefváros, Pályaudvar-ut 23. (Zöldpázsit u. sarok). Telefon: 13 01.

Plombált zsákokban

garantált súlyban szállít SZALONSZENET, KOKSZOT, BRIKETTET, eredeti bányáiban. — Lupényi közönlérakata versenyen kívül áll!

— **Az új bolgár kormány** a következőképpen alakult meg: elnökség és külügy Musanov, belügy Virginov, pénzügy Stepanov demokraták, kereskedelem Gicsev, földmívelés Uradjev, középítkezés Timov agrárpártiak, vasutügy Potsurkov radikális, hadügy Kisjev tábornok, a közoktatásiügyi és igazságügyi tárcát a nemzeti szabadság pártjának tartották fenn.

— **Követésre érdemes példa.** Temesvárról évek óta folyik a harc a villany árána és a villamosvasuti tarifa leszállítása érdekében — eredménytelenül. Nagyváradon a városi vasút igazgatósága maga fordult azzal a kéréssel a város vezetőségéhez, engedje meg a tarifának ötven százalékkal való leszállítását. A városi vezetőség tanulmányozta a kérdést és elhatározta, hogy a villamos tarifáját a felére szállítja le. Temesvárról is követhetnek ezt a példát.

— **Családi okok miatt felakasztotta magát.** Gátalja községben Ghilezan János, huszonhat éves gazda a magtárban felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Kétségbeesett tetét családi okok miatt követte el. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

AMERIKA BOJKOTTALJA AZ ERŐFAI ÁRUT. Washingtoni jelentés szerint Amerikában nagy visszatetszést kelt az erőfa magatartása és ezért egyre nő a bojkottálása. Most már nemcsak a francia, hanem a német és a cseh árut is bojkottálni. Különösen látható a bojkott piperecikkek terén. Európai piperecikktalál már kevésbé, ezzel szemben az amerikai kozmetikai gyárak kénytelenek voltak a munkások százait felvenni.

* **M. Gelbermann fogászati rendezvénye** áthelyezte IV., Kossuth Lajos-utca 22. szám alá.

— **Ki hol szavaz majd.** A január 1-én községi választások alkalmával Temesvár községi választói tizenhárom szavazóhelyiségben szavaznak. Ezek a szavazóhelyiségek, amelyekben az egyes szavazók nevük kezdőbetűje szerint adták le szavazataikat, a következők: 1. Bacia A, D, E. 2. Diaconovici Loga Licium B. 3. Sietnéa-intézet C. 4. Felső kecskedelmi iskola F, H. 5. Piarista gimnázium G, I. 6. Zsidó liceum J, K. 7. Targyar-utcai elemi iskola L, N, O. 8. Tekeház-téri elemi iskola M. 9. Bárány-utcai elemi iskola Q, R, S, X. 10. Fürdő-utcai elemi iskola Sch, Sz, V. 11. Dózsa-utcai elemi iskola T, U, W, Z, Zs. 13. Carina Sylva leányliceum, ahol a nők szavaznak.

Szerelmem és tragédiám

II. Miklós cár és Feodorovna Anna cárnő bizalmas levelei

Nagy emberek és nagy asszonyok szerelmi levelei gyakran kerülnek holttér után nyilvánosságra, de uralkodóké formán soha. Egy világnak kellett ösztönölnie, az orosz nép legnagyobb sorsfordulatának kellett bekövetkeznie, hogy az utolsó cár és cárné megrázzon érdekes levelezését, II. Miklós és Feodorovna Anna bizalmas házastársi titkokról és a történelem nagy rejtelméről egyaránt minden leplet leráborítva. Szerelmem és Tragédia című vaskos kötetet megveszi. Nehéz lenne eldönteni, a kötet ebben a kötetben jobban: a hatalmas orosz birodalom élére került királyi ember emberségességében, izgalmas szerelmében, halálgyártó odaadásában szép regénye, vagy a történelem rejtett utjainak, sötét fondorlatainak, gyalázottságainak visszadöbentő csufosságainak. Bizonyos, hogy ennél a levelezésnél is galmasabb regény ritkán akad az ember kezébe s hogy a közelmúlt borzalmas történetébe kevés történelmi munkán át láthatunk bele mélyebben, mindezen a közvetlen hang, bizalmas levelek keresztül. A diszes kiállítású 2. eredeti fényképfelvétel, 300 oldalt tartalmazó kötet az Athenaeum memoársorozatban jelent meg. Ára: 72.— lephető minden könyvkereskedésben vagy ahol nincsen, Lepagenál, Kolozsvár. Kérjen prospektust a memoársorozatról Lepagettől, Kolozsvár.

Rádió

vásárlás bizalom dolga. Ne ügynököktől, hanem nálunk vásároljon, mert tizféle gyártmány között válogathat. Kérjen bemutatást Erdély és Bánság legnagyobb szaktizletétől

ELECTRON Szent György-tér

Rádiót gratis

Nagy Gyula rádiótechnikai vállalat
Temesvár V., Strada Frajil Buzesti (Pihor-utca) 11

Élvezhet otthon 1933 március 1-ig, ha azt tölem vásárolja. Bő választék. Hálózati készülékek már 3000 lejtől (3-1 csöves). Könnyű fizetési feltételek. Javításokat megiepo olcsón garanciával vállalok. Ertesitsen még ma egy lapon

Ujévce

Uj esztendőnk nagyon jó lesz,
nem lesz dalesz, nem lesz cöresz,
nem lesz baj, gond, szomorúság,
nem lesz inség, nyomorúság,
nem lesz járvány, sem betegség,
szívekben nem lesz ridegség,
nem lesz többé már drágaság,
nem lesz tűz, víz, se szárazság,
nem lesz irigység, se gazság,
nem lesz hamisság, ravaszág,
nem lesz többé üres zsebünk,
nem lesz többé jajunk nekünk,
minden jóban csak duskálunk,
csak nótázunk, muzsikálunk,
usznunk majd a boldogságban,
sok részünk lesz kacagásban,
mert az ujév nagyon jó lesz,
nem lesz többé semmi cöresz,
legalább is így kívánom
mindenkinek a világon.

Kóró Pál.

— A király ujévi jókívánása. A király az ujév alkalmával valamennyi tvezernek borítékba zárt kartonlapot adott. Az egyik oldalon kép van, mely a tengeren járó hajót ábrázol. A másik oldalon az uralkodó ujévi jókívánása olvasható. Valamennyi kártyát a király így írta alá sajátkezűleg: Carol I. Az uralkodó ma délben fogadja a római pápai nuncius vezetésével érkező diplomáciai kar, a kormány és az érkező szerencsekívánatait.

HITLER UJÉVI SZÓZATA HIVELEZ. Hitler az ujév alkalmából híveivel levélben intézett. Kijelenti, a nemzeti szocialisták érdeme, hogy Németországban nincsen bolsevizmus, vagy anarchizmus. A nemzeti szocialisták megbízták Németországot, de halhatatlan munkájukat nem ismeri el és nem adja át nekik a hatalmat. Azonban csak messze az idő, amikor elkövetik a győzelmet. A nemzeti szocialisták magukat csak eszköznek tekintik a nagy cél érdekében és ezt a célt elfogadják.

— Elhunyt biztosítási tisztviselő. A Budapesti Ede, nyugalmazott biztosítási tisztviselő, hetvenkét éves korában meghalt. Az elhunyt harmincöt éven keresztül a Phoenix biztosítótársulat szolgálatában állott és városszerte ösztönt tisztviselőnek örvendett. Halálát felesége és gyermekei rokonok gyászolják. Temetése vasárnap délután három órakor a Budapesti Petőfi-utca 9. szám alatti temetőben lesz.

— A törvényszéki bírák új tanácsosztása. Az 1933. év beköszöntésével a megyei törvényszékek új tanácsosokban megerősítették a bírákat. Az első tanácsosok Matei Miklós, Micu Arzén dr., Barbat Miklós, Handler Rezső, Jonescu Miklós dr. és Voitescu G. törvényszéki bírák kerültek. A második számú tanácsosok Gropsian Illés, Vadász Béla, Varga Demeter, Isacu István, Gabriel Viktor dr. és Muntean Emil bírák lettek. A harmadik számú tanácsosok Faracu József dr., Deleanu István, Trianu Demeter, Ganea G., Moscu I. és Popovici I. bírák. A fegyelmi bizottság tagjai Tigoianu Demeter és Deleanu István bírák lettek. Vizsgálóbírák Jonescu Miklós és Gabriel Viktor dr. maradtak.

Igazmondó

szassági ügyben, betegségben, szerelmében vagy bármilyen nehéz ügyben támaszkodjál. Megmondom a multat, lent, jövőt. Levélben is, ha születési dátumod közli és 40 lelt bélyegben küld Teesvári, IV., Bonnáz-u. 16. sz., I. em., ajtó 2, címre.

Részvesz mégis Franciaország az osztrák kölcsönben, mert attól fél, hogy ellenkező esetben Ausztria szíttetné az Anschlust

Bárha az osztrák kölcsönben való francia részvétel a párisi kamarában és szenátusban nagy ellenzéssel találkozott is, a törvényhozás két háza a kormány javaslatát mégis elfogadta. Ez nagyrészt Paul Boncour miniszterelnök nagy beszédére vezethető vissza. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Franciaországnak részt kell vennie középső és keleti Európa szanálásában, mert ezzel a békét szolgálja. Paul Boncour azután célzott Ausztriának a német birodalomhoz való csatlakozási szándékaira

— Samsonovici honvédelmi miniszter nem mond le. Egyes lapok azt a hírt közzé tették, hogy Samsonovici tábornok, honvédelmi miniszter lemond állásáról és ezért már harmadik napja nem jár be hivatalába. Ez a hír merő kitalálás, a melyből mindössze annyi igaz, hogy a honvédelmi miniszter meghülés miatt három nap óta ágyban fekvő beteg és orvosai megtiltották neki, hogy elhagyja lakását.

— A tanárok nagytanácsai jelöltjei. A középiskolai tanárok holnap választják meg jogszabályi képviselőjüket a városi nagytanácsba. A tanáregyesület jelöltje Coman Agost. Rajta kívül jelöltek még Bejan Szilviusz, Stinghe György, Imbroane János és Schütz József dr., akiket a hivatalos jelölőn kívül jelöltek egyes tanári csoportok.

— A tükrök előtt föbe lötte magát. Budapesti Csilléry Zoltán dr., Pest megye másodfőjegyzője hivatalos szobájában föbe lötte magát és azonnal meghalt. Csilléry a tükrök elé állott és úgy illesztette a revolver csövét homlokához. Az öngyilkos unokaöccse volt Csilléry András volt miniszternek és tettét valószínűleg nagyfokú idegessége miatt követte el. Több bucsulevelet találtak az asztalán, amelyeket azonban eddig még nem bontottak föl.

— Tűz a gyárvárosi Texta-gyárban. Tegnap este a gyárvárosi Rékási-úton levő Texta-gyárba sürgősen hívták a tűzoltókat, mert a gyár telepéről lángok csaptak fel. Megállapítást nyert, hogy a gyár éjjeli őrének házikója gyulladt ki. Nagyobb kár nem volt és a tüzet hamarosan sikerült eloltani.

Csak a Szt. György-téren van KLEIN Bőröndösnek üzlete.

— Előkelő fiatalemberek betörőbandája. Az ilfovi törvényszék ügyészsége egy előkelő betörőbanda ügyében folytat vizsgálatot. A betörőbanda tagjai hatan vannak és valamennyien diákok, akiknek szülői jobbmodu emberek. A bandának hat egyetemi hallgató a tagja, a vezetőjük egy a bukaresti társadalomban nagy szerepet játszó fiatalember, akinek apja magas pozíciót tölt be. Az ügyészség egyelőre nem hozza a neveket nyilvánosságra. A betörő banda számos nagyszülű betörést követett el Bukarestben.

— Tiszteletlen gesztus. Göring, a német birodalmi gyűlés elnöke, értesítette Schleicher kancellárt, hogy Münchenben kell maradnia és ujév napján nem vezetheti parlament küldöttségét Hindenburg elnök elé. A küldöttséget az alelnök vezeti. Az összes pártok elhatározták, hogy a parlament legközelebbi ülésén Göringnek a birodalmi elnökkel szemben tanúsított tiszteletlenségét szóvá teszik.

FIZESSEN ELŐ

A DÉLI HIRLAPRA

és kijelentette, hogy a kölcsönben való részvétellel Franciaország odahat, hogy Ausztria kitartson mai államiságának csorbitatlan fentartása mellett, amire magát 1922-ben kötelezte.

A Daily Mail nagy cikkben számol be arról, hogy milyen körülmények birták rá Franciaországot, hogy az osztrák kölcsönben mégis résztvegyen. Franciaország attól tart, hogy a visszautasítás esetén Ausztria vámuniót köt Németországgal, ami az első lépés volna a teljes politikai csatlakozáshoz. Franciaország-

— Elütötte a villamoskoesi. Tegnap délelőtt súlyosabb kimenetelű baleset történt a józsefvárosi Uri-utcában. Eichert Anna negyvennyolc éves asszony, aki az Uri-utca 4. számú házában lakik, az uttest másik oldalára akart átmenni. Amikor a villamosok közé ért, az egyik villamoskoesi elkapta és a földre döntötte. Az asszony az arcán megérintült, azonkívül könnyebb agyrázkodást szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

— Több helyen betörték a fejét. Tegnap délután a belvárosi rendőrségre támaszkodott Surdulescu Vazul, huszonhét éves cipész, aki több sebből vérzett. A rendőrségen elmondta, hogy összeverekedett egyik társával, aki több helyen betörte a fejét. A mentők első segélyben részesítették és a Városház-utcaiban levő lakására szállították.

— Vádirat Dréhr Imre ellen. A budapesti főügyészség elkészítette a vádiratot Dréhr Imre volt államtitkár ellen. A vádirat száztíz oldalra terjed és Dréhr Imrét három rendbeli hütlennel, két büntetéssel, tízenhárom rendbeli sikkasztással és többrendbeli okirathamisítással vádolja.

— Anarchista merénylet terveztek Zaimisz ellen. Az athéni rendőrség megtudta, hogy a szigorú határ ellenére is egy anarchista mégis sikerült Görögországba eljutni és ott Zaimisz köztársasági elnök ellen merényletet akar elkövetni. A rendőrség mindent megtesz az anarchista kézrekerítésére.

— Kisfiu beleesett a forró vízbe. A bánági Lovrin községben tragikus szerencsétlenség történt. Petrut József gazdánál néhány nap előtt disznóölés volt. Munka közben a gazda három éves fiacskája kijött az udvarba és anélkül, hogy szülei észrevették volna, egy forró vízzel tele üst körül kezdett játszani. A gyermek egy köre állt fel és az üstbe akart nézni, de közben elvesztette az egyensúlyt és az üstbe zuhant. A szülők odarohantak és kiemelték a forró vízből. A gyermek azonban olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy már nem lehetett megmenteni és a fiacska kinos szenvedések után meghalt.

— Hajók összejutása a sűrű ködben. A Lachoniké görög tehergőzös, amely román gabonával megrakodva Amsterdam felé indult, a konstancai kikötőben a sűrű ködben összejutott egy román hajóval és elsüllyedt. A személyzetet sikerült megmenteni. A Duna deltájában az Agia Victorias görög hajó a ködben nekifutott a partnak és súlyos sérüléseket szenvedett. A Dardanellákban a Paul-Petru román hajó vészjelképet adott le. Török hajók a sülyedni kezdő hajóhoz siettek és sikerült azt a kikötőbe vontatni.

got különben is eléggé nyugtalanítja a Délkelet-Európában készülő egyesülés amelyre vonatkozólag a tárgyalások Olaszország és Albánia között megindultak és aggodalommal kíséri a fejleményeket.

Bécsi jelentés szerint az osztrák kölcsönt február végén vagy március elején fogják kibocsátani. A kamat, amelyet a kölcsön után fizetnek, hétézfél százalékos lesz. A kibocsátási árfolyamot még nem állapították meg.

— Oravica a szegényekért. A Magyar Párt oravica tagozata szép ünnepség keretében gondoskodott a szegényekről. Huszonkét szegény család között készpénzt, tűzifát, ruhaneműt, dohányt és élelmiszereket osztottak szét. A nemes tetteit elismerésül a magyar tagozat vezetőségét és a nemesen gondolkodó tagokat, akik minden időben eleget tettek felebaráti kötelességeiknek a szegény és nyomorgó embertársaikkal szemben. A szegények támogatására különben több akció indult meg, amelyeknek eredménye szintén enyhítette a szűkölködők nyomorát. A Rusmir Illés oravica polgármester által rendezett akció révén tűzifa, ruhanemű és élelmiszer jutott a szegényeknek. Külön akciót rendezett az Oravicai Nőegylet és az Oltár-egyesület, amely szintén tűzifával és élelmiszerekkel látta el a munkanélkülieket. Erre a nemes célra használták fel a katolikus legényegylet által rendezett ünnepségen befolyt pénzt is. A Bauciu Ilonka vezetése alatt álló katolikus legényegylet az oravicai zárdai nővérek segítségével harminc szegénynek juttatott meleg ebédet.

— Meglopták a telefonszolgálatot. A telefonszolgálat temesvári központjában nagyszabású lopás történt. Ismeretlen tettesek platina-kontaktusokat szereltek le és azokat elvitték. A társaság kára meghaladja a hetvenezer leit. Valószínűnek tartják, hogy a tolvaj csak szakember, a társaság egyik alkalmazottja lehetett és a rendőrség is ebben az irányban folytatja a nyomozást.

A legszebb ajándék gyermekeknek ujévre egy jó könyv

Előfizetőink és olvasóink a Déli Hírlap kiadóhivatalában a következő könyveket kaphatják önköltségi árban.

Andersen meséi (kötve)	— 32 lei
Kauff meséi (kötve)	— 32 „
Gárdonyi: Nagyapó tréfái	— 60 „
Világjáró Péter kalandjai	— 35 „
A kis ezermester	— 35 „
Pajkos Peti újabb huncutkodásai	35 „
Tutsek: Sári bátor ifjusága	— 60 „
Huckleberry Finn kalandjai	— 15 „
A kis lord	— 15 „
Tamás bátya kunyhója	— 15 „
Amit a Szél urfi mesél	— 35 „

és még sok más ifjusági könyv. Vidéki előfizetőinknek postán küldjük a portó hozzászámításával.

Déli Hírlap kiadóhivatala

Temesvár, Szentgyörgy-tér 4.

Ski felszerelések

kötések, botok, korcsolya
élesítés és nikkelezés,
legolcsóbban

Keckeméti-nél
Börze-utca.

* André Maurois — Asszonyok utja.
Arra a kérdésre válaszol ez az izgalmas
regény: mi legyen az asszony? Feleség,
ragy szerető? Az Athenaeum 68 lejes
részletű sorozatában. Egy-egy kö-
tet 3-400 oldal. Kapható minden
könyvkereskedésben, vagy ahol nincs,
Lepagenál Kolozsvár. Kérje a 12 kötetes
szériát sorozat jegyzékét.

Mozi

Schönbrunni álom

A Forum-mozi újévi meglepetése

A Forum-mozgó igazgatósága ked-
res újévi meglepetéssel szolgált közön-
ségének, midőn a Schönbrunni álom cí-
mű gyönyörű bécsi filmet hozta.
A régi császárváros minden pompája és
éneke elevenedik meg ebben a nagyszerű
játékban, amelyet a bájos Eggerth
Mária, Hermann Thimig és Verbees
Ernö együttes szerepelése visz végső dia-
látra. Krisztina főhercegnő, aki termé-
zetesen egy főherceggel jár jegyben,
találisan beleszeret egy főhadnagyba.
A főudvarmester és az első udvarhölgy
szörnyen megdöbbennek ezen és fur-
fang segítségével igyekeznek ellenszen-
vet kelteni a polgári szerelem ellen. Sze-
rencsére azonban kiderül, hogy a főhad-
nagy tulajdonképpen nem más, mint ma-
ga a főherceg, így minden rendkívül mu-
latságos Prater és Riesenrad-jelenetek
után rendbejön. A remek film már most
s rengeteg közönséget vonz a Forum-
mozgóba, mely legkivételesebb sikereit
fogja aratni a Schönbrunni álommal.

Ha szeret

néhány leírt igazán
jó könyveket olvasni

ugy fizessen

elő a Déli Hírlapra,
amely esetben ren-
delkezésre áll Ön-
nek a józsefvárosi
Hunyadi-ut 15. sz. a.
„CULTURA“ könyv-
kereskedés teljes
kölcsönkönyvtára

havonta

csak 25 leírt, ami
nem előfizetőknek
majdnem a kétszeresé-
be kerül. Jelent-
kezzék ott

és naponta

a világirodalom leg-
jelesebb magyar és
német könyvei kö-
zül tetszése szerint

válogathat.

Ne mulassza el a kedvező alkalmat,
melyet a Déli Hírlap összes előfizet-
őinek nyújt.

Színház

Szeretettel és igaz lelkesedéssel fogadta a közönség a Szendrei-társulat bemutatkozását

Tegnap este kezdte meg Szendrei
Mihály kitűnő társulata a Fizessen nagy-
sád című pompás vigoperett művészi elő-
adásával temesvári vendégszereplését. A
vidám operett kitűnő előadásán a közön-
ség, amely nagyszerűen szórakozott, sokat
tapsolt a művészi együttesnek. Erényi
Böske, Balázs István, Deésy Jenő és
ifj. Szendrei Misi művészt, kedveset
nyújtottak. A siker jegyében folyt le a
színház szilveszteri kabaréja is, amely
iránt nagy volt az érdeklődés. A mókás,

mulató jellegű hangulatos
teremtettek és a színházi közönség jóked-
vel búcsúzott az ócsztendőtől.

A biztató jelekkel induló művészegyüttes
ma, vasárnap három előadást tart. Dél előtt
tizenegy órakor matiné keretében megis-
métlik a humoros szilveszteri kabarét, na-
gyon olcsó helyárak mellett. Délután négy
órákor és este félkilenc órákor a Fizessen
nagysád operettjáték kerül műsorra
premier szereposztásban.

Meghalt Árpássy Kata, az egykor ünne-
pelt primadonna. A múlt század utolsó ne-
gyedében híres szépségű és nagy tehetségű
primadonna volt Kissné-Árpássy
Kata, akinek szerződésért vetélkedtek a
színházak. Temesvárott is játszott an-
nak idején és pályájának csúcspontját ak-
kor érte el, mikor a kolozsvári Nemzeti
Színház örökös tagja lett. Nyugdíjbanon-
lása után Aradon telepedett meg, ahol
leányával, Kiss Mariskával, a Szendrei-
társulat kiváló tagjával élt együtt most

bekövetkezett haláláig. Temetése tegnap
délután ment végbe nagy részvét mellett.
A színészek nevében Szendrei Mihály
színházigazgató búcsúztatta.

Műsor:

Vasárnap délelőtt 11 órákor: Nagy ma-
tiné a szilveszteresti műsor megismétlése-
vel.

Vasárnap délután 4 órákor: Fizessen
nagysád.

Vasárnap este fél 9 órákor: Fizessen
nagysád.

INGYEN NAPTART KAP A DÉLI HIR-
LAP MINDEN ELŐFIZETŐJE. A naptárt
a napokban mellékeljük az újsághoz. Ezt
megkapja minden új előfizetőnk is amel-
lett, hogy január tizenötödikéig ingyen
kapja a lapot.

— Ertesítés! Már most értesítjük igen
tisztelt vevőinket, hogy január hónapban
Fehér Hetet rendezünk, mely alkalom-
mal az összes fehér áruk mint: vásznak,
sifonok, törülközők, menyasszonyi ke-
nyeg, saját készítményű vattapapla-
nok, stb. a legjobb bel- és külföldi gyárt-
mányok helyszíne miatt gyári áron
alul kerülnek eladásra. Figyelje
meg sorozatos hirdetéseinket ezen lapban.
Dénes sí Pollák, nőidivatáruháza. Gyárva-
ros, Andrassy-ut. Telefon 24.

Boldog új évet kíván

Rabong és Schneider

Temesvár-Belváros,
Zápolya-utca

— A katolikus jótékonyág egyetemes
szükségessége. A központi esperességhez
tartozó plébánosok Ferch Mátyas apát-
kanonok, központi főesperes elnökele mel-
lett a mehalai plébánián tartották meg
koronatanácsukat, amelyen Ferch Mátyas
apátkanonok felvetette a katolikus jóté-
konykodás egyetemes szükségességének
kérdését és Páter Lászlót kérte, hogy erre
vonatkozólag tegyen előterjesztést. A
tárgyhoz még Páter Norbert, Simonich Józ-
sef, Muzár Antal, Metzger Márton dr. és
Frigyér Iván is hozzászóltak.

— Szilveszteri ájtatosság. A temesvári
templomokban a hívők tegnap este nagy
tömegekben vettek részt az évvégi hálaadó
ájtatosságokon. A püspöki székesegyház-
ban Pacha Ágost püspök mondott ma-
gyar szentbeszédet, amelyben arra hívta
fő a hívőket, hogy a rossz viszonyok kö-
zött is bizzanak Isten segítségében.

Karácsonyi vásár!
Ékszerek, órák,
dísz tárgyak
Görási választékban legolcsóbban
Iritz Hermann
Temesvár I. Mercy-utca 6.

— Népszerű facsádi ember halála. Nagy
részvét közepette temették el Facsád kö-
zségben id. Schreiber Józsefet, akit
mélyen sujtott özvegyén és gyermekein
kívül nagyszámú gyászoló rokonság kísért
utolsó útjára.

— Politikai merénylet egy polgármes-
ter ellen. Szilisztriában az esti sötét-
ségben hazafelé tartó Balanov Ilie
polgármesterre ismeretlen tettesek há-
rom lövést adtak le. A polgármester sze-
rencsére csak könnyebben sebesült meg.
A tettesek elmenekültek, de kézrekeri-
tésükre megtették a szükséges intézke-
déseket. Azt hiszik, hogy a polgármester
ellen a merényletet politikai bosszúból
követték el.

— A facsádi magyarság ezen a télen
sem feledkezett meg a szegényekről és tár-
sadmalmi uton összegyűjtött ruhákat és
élelmiszert osztottak szét az árvák és né-
külzők között. A szeretetszolgálat össze-
gyűjtéséért a facsádi magyarság lelkes ve-
zetőt illeti elismerés.

Rádió

A magyar rádió új igazgatója: A mag-
yar rádió igazgatósága a Széts Ernő hálá-
val megüresedett ügyvezető igazgató
Havel Béla kereskedelmi igazgató-
val töltötte be. A rádió kereskedelmi igaz-
gatója viszont Friedrich Béla lett.
magyar rádió mostantól kezdve mű-
sorigazgatója lesz és erre az állás-
ra Hlatky Endre dr. volt sajtófőnökö-
vézték ki.

Vasárnap, január 1. Bukarest. 1: Ze-
nekari. 12: Zenekari hangverseny. 1: Gramofon-
zene. 2: Gramofonzene. 6: Rádió-
és könnyű zene. 7:25: Szórakoztató
8:40: Gramofonzene. 9: A virrasztók
opera előadása. Budapest. 10: Hírek. 11: Egyházi
Egyházi zene és szentbeszéd. 12:15: Ké-
gélus istentisztelet, utána hírek, majd
opera zenekarának hangversenye. 3: Gramofon-
zene. 4: Gazdasági előadás. 4:55: Rádió
Rádió szabadgyetem. 5:30: Szalonzene
hangversenye Dáni Dezső énekszámával.
6:40: Változatok a rádióra. Lendvay István
előadása. 7:10: Szabó Lujza és Szilgyi
Imre dr. magyar hangversenye Re-
Gyula (hárfa és zongora), valamint
gágyzenekar közreműködésével. 8:30: Ma-
gyar operatársulat Walter Rózi és
Szűcs László közreműködésével. 10: Hírek.
10:15: Baranyi János dr. és Heimlich
jos kézzongorás hangversenye. Utána
gágyzenekari hangverseny. 12: Jazz-
Varsányi Rezső énekszámával. Bécs. 1:00
Fúvószenekar. 11:30: Énekhangverseny. 1:30
Filharmonikusok hangversenye. 3:00
Énekhangverseny. 4:30: Cs-
kamarazene. 5:55: Szórakoztató zene. 8:00
Dalok és áriák. 9: Vigjáték előadás.
11:55: Jazz-band. Belgrád. 1:5: Gramofon-
zene. 1:30: Zenekari hangverseny. 4: Gramofon-
zene. 5: Népdalok. 5:30: Gramofon-
zene. 8: Gramofonzene. 8:50: Hegedű-
verseny. 9:30: Operatársulat. 10:20: Ce-
retársulatok. 11: Táncczene. Milánó. 9:00
Operaelőadás. Prága. 7: Vidám é-
négyes. 8:10: Katonazene. 9:5: A film-
monikusok hangversenye. 11:20: Jazz-
Róma. 9:45: Könnyű zene. Strassburg.
9:15: Gramofonzene. 1 óra éjjelután: Ze-
kari hangverseny. Varsó. 7: Szalonze-
9: Népies zene. 11: Táncczene.

Hétfő, január 2. Bukarest. 1: Gramofon-
zene. 2: Gramofonzene. 6: Román
könnyű zene. 7:25: A rádiózenekar hang-
versenye. 8:40: Gramofonzene. 9: Szór-
koztató zene. 9:45: Vonószenekar hang-
versenye. 10:15: Román és könnyű zene.
Budapest. 10:15: Zenekari hangverseny
linger Margit (ének), Hoffmann Vin-
(zongora) és Bertók István (ének) köz-
működésével. 15: A rádió házkivittet-
nek hangversenye. 3:45: Hírek. 4:30: A
rádió diákfőlérajza. 5: Asszonyok tans-
adója. 5:45: Hírek. 6: Radosné Bock Hilda
bécsi dalokat énekel schrammelzene kö-
rettel. 6:45: Radó Antal előadása: Alföld
de Musset. 7:15: Gramofonzene. 9: Csiba
Ilus és Kalmár Pál, Garai Imre és R-
József dalait éneklék. 10:15: Külügyi
gyedóra. 10:30: Az opera zenekarának
hangversenye. Utána cigányzenekari hang-
verseny. Bécs. 12:30: Zenekari hang-
verseny. 1:40: Gramofonzene. 6: Szórakoztató
zene. 9: Régi és új táncok. 11:15: Cigány-
zenekari hangversenyének közvetítése
Budapestről. Belgrád. 12: Gramofonzene. 1:30
A rádiózenekar hangversenye. 4: Gramofon-
zene. 5:30: Népdalok. 8: Szórakoztató
zene. 9: Operaelőadás. Milánó. 8: Gramofon-
zene. 8:30: Szalonzene. 9:30: Kamarazene.
11: Zenekari hangverseny. Prága.
9:35: Erdei kürt-trió hangversenye. Róm.
9:15: Gramofonzene. 9:45: Oratórium.
11:15: Kamarazene. Stockholm. 7:30: Szór-
koztató zene. 9: Szimfonikus hang-
verseny. 11: Szórakoztató zene. Strassburg.
8:30: Zenekari hangverseny. 9:45: Gramofon-
zene. 10: Operaelőadás. Varsó. 9: Operaelőadás.
11:25: Táncczene.

Telefon
939

Hegeszt
elektromosan

Diesel-tengelyeket
motorfejeket
kazánokat stb.

Ing. MARKI vasöntöde és gépgyár
Temesvár, Str. I. C. Brătianu. 10

Közgazdaság

A devizakereskedelem súlyos megbénítását jelenti az új korlátozó rendelet

A hivatalos lap tegnap reggeli száma rendeletet közöl, amely a devizaforgalomban újabb korlátozásokat tartalmaz. Eszerint mindazok, akik devizát vagy valutát szándékoznak vásárolni, erre vonatkozólag kötelesek a Nemzeti Bank főintézetéhez, vagy valamely fiókjához kérvényt benyújtani. A kérvény speciális nyomtatványon nyújtandó be és az azon feltüntetett kérdések pontos megválaszolása elengedhetetlen. A kérvényen igazolni kell, hogy a kérvényező milyen célra igényli a devizát, vagy valutát. A kérvénynek azonkívül nyilatkozatot kell tartalmaznia arra nézve is, hogy a kérvényezőnek nincsen saját devizája, vagy valutája. Külföldi fizetéseket leiben csak a Nemzeti Bank engedélyével lehet teljesíteni még akkor is, ha a külföldi hitelező megbízottja inkasszó végett az országba jön. Devizát, vagy valutát Románia területén csak a Nemzeti Bank főintézetében, vagy annak fiókjaiban lehet eladni. Az exportból, vagy külföldi hitelből, vagy pedig külföldi követelés behajtásából származó devizát és valutát csak a Nemzeti Banknál és fiókjainál lehet eladni. Az export-

árúknak az inkasszóra vonatkozó iratai a Nemzeti Banknál helyezendők letétele. Külföldről érkező utasok kötelesek nyilatkozatot adni arról, hogy milyen devizájuk vagy valutájuk van. Az erre vonatkozó adatokat bevezetik utlevelükbe. Az idegen devizát és valutát vagy a Nemzeti Banknál és pedig a határállomásokon működő kirendeltségeknél lehet beváltani. Külföldre menő utasok leiben legfeljebb kétezer leit, ezenkívül külföldi valutában legfeljebb ötezer leinek megfelelő értéket, összesen hétezer leit vihetnek magukkal. Az ezen feltűlt összegek csakis a Nemzeti Bank külön engedélyével vihetők ki. Az országon keresztül utazó külföldi utasok a belépő állomáson kötelesek igazolni, mennyi devizájuk, vagy valutájuk van és az adatokat beírják utlevelükbe. A kilépő határállomáson az adatokat ellenőrzik. A rendelet szankciókat tartalmaz azokkal szemben, akik azt nem tartják be. A büntetés ötezer leitől háromezrezer leig terjedő pénzbírság és tizenöt napotól három hónapig terjedő elzárásra terjed. Ha a visszaéléseket exportőrök követik el, ezek büntetése tízezer leitől öt-

százezer leig terjedő pénzbírság és egy hónaptól három hónapig terjedő elzárás.

Nehéz szülés. Az államvasut vezérigazgatói állásának betöltésére vonatkozólag Camarasescu volt államtitkárral a tárgyalások folytak ugyan, azonban nem vezettek eredményre és így azokat megszüntették. Elhatározták, hogy a vasut vezetését ideiglenesen Mereuta Cézár helyettes vezérigazgatóra bizzák, aki a hivatalát már ma veszi át.

Vámegegyezmény Olaszországgal. Az Epoca szerint azok a tárgyalások, amelyek az Olaszországgal kötendő vámegegyezmény létrejötté érdekében folyamatban vannak, újból kedvező mederbe jutottak. Bizonyos pontokra vonatkozólag mutatkozott ugyan nehézségek, azonban azokat sikerült elintézni és ennek tulajdonítható, hogy most már a tárgyalások ismét a kölcsönös bizalom jegyében folynak.

A temesvári gabonapiac tegnap ismét szilárd volt. Üzletkötések győren akadtak. Árak a következők voltak: óbuza 630—635, újbuza minőség szerint 590—610, regáti buza 620, ujtengeri 135—140, ötengeri 160, zab 215, muhar 130, tökmag 400, napraforgómag 280, burgonya 180 és 250, vöröshere 1600—1800, lucerna 2400—2600 lei száz kilónként.

Hivatalos valutaárfolyamok. A Nemzeti Bank temesvári fiókjának hivatalos valutaárfolyamai: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): dollár 167,95 (168,45), svájci frank 32,40 (32,60), angol font 530 (540), francia frank 658 (660), lira 852 (856), cseh korona — (498), dinár 225 (200), pengő — (29,24), schilling — (20), márka 39,85 (40,15).

edd, január 3. Bukarest. 1: Gramofon-1.45: Gramofonzene. 6: Román és új zene. 7: Zenekari hangverseny. Gramofonzene. 9: Énekhangverseny. Szimfónikus hangverseny. 10.15: Operajáték. Budapest. 10.15: Szalonze-ri hangverseny. 1.5: Szmirnof Szergej balalajkazenekarának hangversenye. Hírek. 5: Halmi Bodog dr. előadása: Állampolgár. 5.45: Hírek. 6: Katonaze-ri hangversenye. 7.30: Cigányzenekar hangversenye. 8.30: Toll a nő kezében. Berkényi Anna előadása. 9: A bécsi le-llomás műsorának közvetítése: Rams-est. Utána hírek, majd szalonze-ri hangverseny Herczeg Béla ének-ival. Bécs. 12.30: Zenekari hangver-ny. 1.40: Gramofonzene. 4.20: Fialat-ézek hangversenye. 5.50: Szórakozta-zene. 8.35: Műdalok. 9.5: Szimfónikus gverseny. 11.5: Jazz-band. Belgrád. A rádiózenekar hangversenye. 1.5: mofonzene. 4: Gramofonzene. 5: A rá-enekar hangversenye. 8: Gramofonze-8.20: Népdalok. 9: Brahms-est. Közve-és Bécsből. 11: Táncczene. Milánó. 8: okari hangverseny. 8.25: Gramofon-é. 9.30: Operaelőadás. Prága. 7.25: ok. 8.20: Orosz mandolinégyes hang-venye. 8.45: Dalok. 10: Beethoven mű-11.15: Gramofonzene. Stockholm. 9: Dalok. 9.20: Katonazene. 11: Dalok. 20: Vonósnégyes hangversenye. Strass-ig. 8.30: Kamarazene. 9.45: Zenekari gverseny. 10.30: Operaelőadás. Varsó. Népies zene. 10.20: Hegedűszólvó. 11.15: onzene. 12: Táncczene.

RÖHÍRDETÉSRE

LEGALKALMASABB

A DÉLI HIRLAP

Apárisi hóhérs emlékiratai

(Utánnomás tilos.)

35. folytatás.

Desmoullins asszony perét befejezték. Börtönben mindenki megdöbbsent két-beesésén. Néha-néha azt hitték, hogy egtebolyodott és remélték, hogy ez az apota meg fogja menteni őt a verpad-ól. De a gondolat, hogy szeretett Ca-llját viszont fogja látni, még zavart méjén is enyhe fénysugárként világi-át.

Desmoullins polgárnő, azt a kevés-öt, ami még rendelkezésére állott az-etenben, arra használta föl, hogy ugy-ékesítse magát, mintha csak másod-ör készülne ünnepelni lakodalmuk-ápját. Hébert özvegyével voltak közös-irkában. Hébertné sokat sirt, Desmou-ásné azonban most már teljesen meg-áltozott. Valósággal vidámság költö-ött lelkébe.

Többször átölelte fogolytársnőjét és elengető szavakkal vigasztalta őt. Mi-ött utolsó útjára indult, mindenki kö-ölvette és többen mély fájdalomnak-áltak kifejezést, hogy ilyen fiatal szé-éges asszony most ilyen sorsra jut.

Ő azonban elhárította panaszos sza-alkait.

— Nézzetek rám, — olyan-e az arcom, mint aki vigaszra szorul? Napo: óta már csak az az egyetlen vigasztalásom, hogy Camillomat viszontlássam. Ez a ghibb vágya meggyesedésbe. Ha zivem mélyéből is gyűlöltem azo-át, akik a legjobb és legnemesebb fér-

fiat meggyes- ez az egy- szolgálatért azonban, hogy engem is szer- tettem mellé küldenek, mégis hálás va- gyok hozzájuk.

A legkiválóbb polgárok, a legneme- sebb lelkű emberek szakadatlanul köve- tik egymást a verpadon. Hányan jön- nek még? Azok, akik fölöttünk uralkod- nak és mindezt rendezik, észrevehetnék már, hogy napról-napra sötétebb undort- kelt ez a folytonos mérsárszék. Ha meg- indulnak a kordélyok, menekül minden- ki, mintha csak a pestis közeledne. Az utcák teljesen néptelenek. Ajtók, abla- kok, üzlethelyiségek zárva.

Tizenhat új segédet vettem föl. És a legszomorubb az, hogy ugy szerveznek meg bennünket, mintha ez az állapot már soha többé nem érne véget. A sze- mélyzet felének a törvényszéki ülések végéig kell készenlétben virrasztani, mert minden pillanatban sor kerülhet munkánkra.

A börtönben valóságos borbélymü- helyt kellett nyitni egy helyiségben, oly- sűrűn kell lenyírni az elítéltek haját.

A tanács deszpotizmusa szent és sért- hetetlenné vált a halál folytonos rémü- lete révén. Olyan zsarnoki uralom való- sult meg, amelyről még a vérszomjas Marat sem álmodott. Nem szabad tehát csodálkozunk, hogy növekvőben a me- rényletek a vezetők ellen.

Tegnap éjszaka egy fiatal ember Col- lotra emelt kezét.

Ma reggel egy fiatal leány, magát Ro- bespierrret akarta késsel leszúrni.

A fiatal leány, aki Robespierret le- akarta szúrni, körülbelül husz éves le- het, egy papírkereskedő leánya és Re-

nault Cecilnek hívják. Az beszélt, hogy tettét az angolok sugalmazására kö- vette el.

A konvent dul, ful. Dekretumot ad- tak ki, mely megtiltja, hogy foglyul- esett angolokat ezentul élve hagyjon a hadsereg. Kérdés azonban, hogy fog- ják-e ezt a parancsot teljesíteni a kato- náknak?

Már nemcsak a házakat csukják be az emberek, hanem morognak is. A tegna- pi kivégzésnél többen azt kiáltották:

— ELEG! Ma pedig füttyöket, piz- szogést lehetett hallani.

A Conciergerie képe is megváltozott. Eleinte olyan volt ez a kép, mint egy tá- boré a csata előestéjén.

A foglyok arca eleven volt. Nyugod- tan büszkén sétálgattak. Élénken cse- vegtek egymás közt. Többen nevettek, énekeltek, ittak. Javarészüik mintha csak kigunyolta volna a halált.

Danton halála óta a börtön ezt a jel- legzetességét elvesztette és ismét az lett, ami volt. A fegyházak közt is a legsöté- tebb fegyház. A foglyok szomorúak, hallgatagok, magánosan járnak-kelnek, már a gyanu miatt is, hisz mindenütt spiclik sompolyognak és szaglásznek el- ejtett szavak után.

A vidám lármát, mely az udvarból fel- hangzott, halálos csend váltotta fel, csak az örök és a foglyárok nehéz lépte döng olykor a köveken.

Már nem is kíváncsi senki sem a künnről jövő újdonságokra, már remé- ni sem merészeli senki az ellenforradal- mat, mely az egyedüli megváltást hoz- hatná a rabok számára.

Mióta a foglyok elvesztették bátorsá- gukat és tartásukat, betegség is pusztít

közöttük. Valami skorbut-féle nyavalya ez, amely megtizedeli őket.

Robespierret másodsor is egyhangu- lag elnökké választották. De az egyhan- gu választás ellenére, az egyetértés most sines nagyobb biztonságban, mint Danton idejében. Sokan módfelett fel- vannak háborodva, hogy Robespierre mily tulzot nagy szerepet játszik. Való- ban egyesek már csak úgy beszélnek:

— Robespierre katonái, Robespierre kormánya! A legfelső lény ünnepét ünnepeltük. Az uteák teli vannak szörva virággal, még a verpadot is leszereltük erre a napra. Akár milyen fényes is volt az ünnep, mégis hazug volt és hamis. A kon- venttagok az egyenetlenség ünnepének nevezték el gunyosan maguk közt ezt a napot.

Mindenki azt mondja, hogy Robes- pierre valósággal páváskodott, ugy vi- selkedett, mint egy király. Rengeteg sok mindenért orrolnak rá.

Szemére vetik, hogy a konvent tag- jait megváratta a népkert előtt, hogy a diszmenetben a nemzet összes képvise- lőit megelőzve egyedül ment külön, mint ki tudja milyen uralkodói méltóság. Ki- fogásolták a cicomás öltözködését is és az óriási nagy bokrétát, amit kényes- kedve tartott és azt sugták-bugták min- denütt, hogy olyan a magatartása, mintha egyenesen trónt akarna követel- ni külön személye számára.

Másnap reggel azonban már eltűntek a virágok és a disz, mintha csak szép álomból ébredne mindenki, — ismét ott állt az undok guillotine a téren.

A forradalmi törvényszéket átformál- ták. Új meg szigorubb dekretumot bo- csátottak ki. Ujjonnan választották az esküdteket is. Az indoklás volt a leg- képtelenebb.

(Folyt. köv.)

Szabászati tanfolyamok

Január 1 és 15-iki kezdettel a romániai szabászati akadémián Temesvár-Belváros, Dóm-tér sz. I. em. (A Népáruház felett).

BOLDOG UJ ESZTENDŐT KIVÁNNAK

mélyen tisztelt ismerőseinek, barátainak, üzletfeleinek
vásárlóinak és rendelőinek

ARSO ANGEL
pékmester
Eötvös-utca 7.

AMBRUS vendéglő
Belváros, Szt. György-tér

ARANY ÖKÖR
vendéglő
Belváros, Lonovics-utca.

BALOGH
vendéglős
Józsefváros, Pályaudvar-ut 8.

BRÜCK MIKSA és FIAI
mészárosok
Scudier-tér 9.

BOULEVARD CUKRASZDA
Lloyd-sor.

CZIMER DEZSÓ
hentesmester
Gyárváros, Páva-utca, Szobovich-ház.

DÉNES VILMOS
a Dénes és Pollák-cég tulajdonosa.

FABIÁN IMRE
vendéglős és családja
Csillag-utca 48.

FUTÓ MATYÁS
vendéglős
Zöldpázsit-utca 28.

FEKETE JÁNOS
szikvizgyáros
Gyárváros, Uj-tér.

GACSKA MIKLÓS
Gyárváros, Kossuth Lajos-u. 1.

GEA-KRAYER
drogéria
Szentgyörgy-tér.

GRANATIR TRAJÁN
kelmefestő és vegyi tisztító intézete
III, Király-utca 101.

GRÜNWALD és SPITZER
R. T. bórkereskedés
Temesvár-Józsefváros, Skudier-tér 2.

GUTJAHR festőde
II, Bárány-utca 18.

HEIMLICH FERENC
Gambrinus étterem
Belváros.

HOLLINGER MIKLÓS
pékmester
Temesvár-Gyárváros, Hajó-utca 7.

JANCSÓ ÁRPAD
pékmester
Fő-utca.

JANCSÓ KÁROLY
fűszer- és csemegekereskedő
Andrássy-ut 20.

KEMÉNY és MAYER
a Lloyd-kávéház tulajdonosai
Lloyd-sor.

KIRITY JÓZSEF
uriszabó
Szentgyörgy-tér.

KISZLING VILMOS
hentes és mészáros
Hunyadi-ut.

KLEIN bőrdőz
Belváros, Szent György-tér.

KOCSONYAY JÁNOS
vendéglős
Zápolya-utca.

KOHL ANDRÁS
női fodrász
Belváros, Lonovics-utca.

KOHN JÓZSEF
vizvezetési vállalat
Belváros, Str. Solderer 5.

KUMMER ZSIGMOND
trafikos
Oravica.

MANN cukrász
Gyárváros, Andrássy-ut

MEISZNER LÁSZLÓ
pékmester
Jenőherceg-utca.

MIXICH és COMP
fakereskedés
Táviráda-utca 1.

„MERCANTIL”
Toth Sándor
Gyárváros, Kossuth-tér.

METEOR IRÓGÉPVÁLLALAT
Belváros, Zápolya-utca.

NANÁSY JÓZSEF
hentesmester
Gyárváros, Andrássy-ut és Hajó-utca.

OLARIU PÉTER
hentesmester
Magyar-utca 2.

PINKERTON
boy vállalat
Szentgyörgy-tér.

RÉVÉSZ RUDOLF
elektro-vállalat
Gyárváros, Fő-utca (Nenádovich-ház)

SIEBOLD FÜLÖP
butorgyár
Táviráda-utca 2.

SCHEER JÓZSEF
a Palace-kávéház tulajdonosa
Lloyd-sor.

SPIEGEL DEZSÓ
Barna medve vendéglő
Hunyadi-utca 2.

SZÉKELY SÁNDOR
pékmester
Zöldpázsit-utca 1, sark.

TIVOLI-MOZGÓ
Temesvár-Józsefváros
Bonnáz-utca 2.

VIKTORIA-nyomda
Belváros, Lonovics-utca.

VIKTORIA
mosó és fényvasaló intézet
Bonnáz-utca.

Apróhirdetések

Házasság

Özvegyasszony
férjhezmenne, üzlete, háza, készpénze van. Megbizottja: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-ut 57/b. (1465)

Szerény igényű
árvalány férjhezmenne, hozománya háromszázezer lei. Megbizottja: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-ut 57/b. (1934)

Földbirtokos
leánya férjhezmenne, hozománya ingatlanban, készpénzben egy millió lei. Fényképét, címét, megküldheti: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-ut 57/b. (2836)

Levelezés

Kicsi anyucim
megkaptam boldog új évet, csak tőrjél, tudod nem hagylak. (1770)

„Új élet felé”
„Beszélni szeretnék a levél írójával. Istenem, sok mindent lehet e bánatos életben.” (4)

Alkalmazás

Erdély és Bánát
fűszereseinél jól bevett utazó felvétetik. Cím a kiadóban. (3)

Állást keres

Tisztviselő
perfekt román, magyar, német nyelvtudással azonnalra állást keres. (1030)

Adás-vétel

Jó asztali bor
10 lei literenkint, törköly és szilvapálinka 22-40 leig literenkint, a III, Hunyadi-ut 52 (a józsefvárosi tüzoltótoronnyal szemben) kimérésben kapható. (1754)

Pipák,
szipkák valódi tajték ol, ujak és kiszivottak, továbbá fapipák, valamint valódi borostyán szipkák és utánzatok! Cigaretta és dohánytárcák bőrből, gummiból, fából és bádogból, most érkeztek külföldről. Legalkalmasabb karácsonyi ajándék! Szolid olcsó árak mellett kaphatók M a r c h trafikban, IV., Xüttl-tér 1. szám alatt. (1655)

Bor

5 liter vételnél 10 lei, Belváros, Corvin-étterem, Balkán Impex-szel szemben. (1710)

Ingyen!

adok minden 10 liter bor után 1 litert az újév alkalmával, elsőrendű asztali bor házon kívül 10 lei literenkint. Futó vendéglős, IV., Zöldpázsit-utca 28. (1763)

Mázshely

200 négyszögöl nagyon olcsón eladó, a Mühle-kerben. Bővebbet Budálánescu kapitánynál Regimentul 7. Pioneri. (1)

Bor

5 liter vételnél 9 lei, Weisz, Gyárváros, Szarvas-kávéház. (1711)

Kis családi házat

megvételre keresek bármely városrészben. Cimeket „Dollár” jelígre a kiadóba kérek. (1757)

Lakás

Nagy száraz
világos szuterén helyiség, irodának is alkalmas, kiadó. Érdeklődni Klein bőrdőzsről I., Szentgyörgy-tér. (1920)

Földszintes 4 szobás lakás

erdőszobával, ujonnan helyrehozott, azonnal kiadó. III., Hunyadi-ut 26. (C. Carol.) (174)

4-5 szobás

teljesen modern lakást keresek ma elsejére központi fekvéssel, lehetőleg kerttel. Cimeket „Villamos megálló” jelígre a kiadóba kérek. (170)

2-3 szobás

modern lakást keresek kerttel, verandával, villamos mentén. Cimeket „Május 1-re” jelígre a kiadóba kérek. (179)

3-4 szobás

családi házat, lehetőleg kerttel, bére keresek. Cimeket „Központi fekvés fontos” jelígre a kiadóba kérek. (175)

Két szobás

abszolút modern, ujonnan festett, parkra nyíló négy ablakos lakás azonnal kapható. Kőszegi-utca 9. Telefon 15-0 (176)

Különléle

Herz-vízmos
január 7-én Budapestre utazik, elvált megbízásokat Budapestre. Bem-utca 28. Telefon 16-04. (43)